

ZAKON O NADZORU NAD PREHRAMBENIM PROIZVODIMA BILJNOG POREKLA

("Sl. glasnik RS", br. 25/96 i 101/2005 - dr. zakon)

Član 1

Prehrambeni proizvodi biljnog porekla podležu kontroli kvaliteta u proizvodnji i prometu.

Kontrolom kvaliteta proverava se primena zakona i drugih propisa, standarda, normativa i normi kvaliteta kojima su utvrđeni uslovi za proizvodnju prehrambenih proizvoda biljnog porekla i kvalitet tih proizvoda u prometu.

Član 2

Prehrambeni proizvodi biljnog porekla (u daljem tekstu: prehrambeni proizvodi) koji podležu kontroli kvaliteta, u smislu ovog zakona, jesu: proizvodi od žita (brašno, hleb, pecivo, testenine), šećer, skrob, konditorski proizvodi, biljna ulja i masti, majonez, proizvodi od voća i povrća, bezalkoholna pića, začini, kafa, kvasac, aditivi, senf, čaj i drugi prehrambeni proizvodi proizvedeni od ratarskih, povrtarskih, voćarskih i drugih biljnih kultura.

Član 3

Prehrambeni proizvodi, u zavisnosti od vrste i tehnološkog postupka prerade pripremaju se, proizvode, čuvaju i skladište u objektima koji ispunjavaju propisane uslove u pogledu prostora (prostorije za pripremu, preradu, čuvanje i skladištenje), uređaja i opreme koji se koriste u tehnološkom postupku.

Proizvodi iz stava 1. ovog člana mogu se stavljati u promet ako su propisno upakovani, deklarisani, označeni, odnosno obeleženi.

Član 4

Proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda može obavljati preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik ako:

1) za proizvodnju prehrambenih proizvoda imaju:

(1) objekte, odnosno prostorije u kojima se vrši prijem, čuvanje i skladištenje sirovina za proizvodnju sa uređajima i opremom koji omogućavaju održavanje kvaliteta sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda;

(2) objekte, odnosno prostorije za proizvodnju sa uređajima i opremom u zavisnosti od tehnološkog postupka proizvodnje;

(3) prostorije u kojima se vrši pakovanje i deklarisanje prehrambenih proizvoda u odgovarajuću ambalažu i

(4) objekte, odnosno prostore i uređaje u kojima se čuvaju i skladište gotovi prehrambeni proizvodi;

2) za promet prehrambenih proizvoda imaju:

(1) objekte, odnosno prostore u kojima se čuvaju i transportuju, odnosno skladište gotovi prehrambeni proizvodi,

(2) uređaje i opremu kojima se obezbeđuje održavanje kvaliteta prehrambenih proizvoda.

Proizvodnju određenih vrsta prehrambenih proizvoda može obavljati preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik ako ima zaposleno lice odgovarajuće struke za rukovođenje procesom proizvodnje.

Preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik, pored uslova iz stava 1. ovog člana, moraju da ispunjavaju i odgovarajuće uslove transporta prehrambenih proizvoda.

Član 5

Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda, u smislu ovog zakona, obuhvata proveru sastava sirovine, poluproizvoda i gotovih proizvoda u pogledu fizičkih i hemijskih svojstava i organoleptičkih osobina, postupka i metoda za njihovo utvrđivanje, kao i utvrđivanje da li odgovaraju propisanim normama kvaliteta za tu vrstu proizvoda.

Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti" obuhvata proveru:

- 1) načina proizvodnje sirovina na određenom geografskom području;
- 2) određenih tehnoloških postupaka u proizvodnji poluproizvoda i gotovih proizvoda;
- 3) prisutnosti hemijskih ili drugih elemenata koji utiču na povećanje hranljive i biološke vrednosti određenog prehrambenog proizvoda;
- 4) tehničko-tehnološke specifikacije koja se odnosi na proizvodnju prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti".

Član 6

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministar) propisuje bliže uslove u pogledu objekata, uređaja i opreme za proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda, određuje delatnosti iz člana 4. stav 2. ovog zakona, kao i uslove u pogledu stručne spreme za obavljanje poslova u okviru tih delatnosti.

Ministar u sporazumu sa ministrom nadležnim za poslove zaštite životne sredine propisuje bliže uslove u pogledu objekata, uređaja i opreme za proizvodnju i promet prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti".

Član 7

Nadzor nad primenom zakona i drugih propisa, standarda, normativa i normi kvaliteta u proizvodnji i prometu prehrambenih proizvoda, vrši ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, preko inspektora za kontrolu kvaliteta.

Član 8

Inspektor za kontrolu kvaliteta ovlašćen je i dužan da vrši kontrolu:

- 1) kvaliteta bilja, odnosno poluproizvoda od bilja koje se koristi kao sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda;
- 2) primene propisanih postupaka u proizvodnji prehrambenih proizvoda koji su od uticaja na kvalitet proizvoda;
- 3) uslova za čuvanje, skladištenje i transport sirovina i gotovih proizvoda koji su od uticaja na održavanje kvaliteta sirovina i gotovih prehrambenih proizvoda;

- 4) primene propisanih normi i standarda za određeni prehrambeni proizvod;
- 5) primene propisanih uslova pakovanja (vrsta i kvalitet ambalaže), deklarisanja, odnosno obeležavanja prehrambenih proizvoda i
- 6) kvaliteta prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti".

Član 9

U vršenju poslova iz člana 8. ovog zakona inspektor za kontrolu kvaliteta u granicama ovlašćenja može da:

- 1) zabrani privremeno proizvodnju prehrambenih proizvoda ako objekat ne ispunjava propisane uslove dok se nedostaci ne otklone;
- 2) zabrani privremeno prijem, čuvanje i skladištenje sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda ako objekat ne ispunjava propisane uslove;
- 3) zabrani stavljanje u promet prehrambenih proizvoda ako ne odgovaraju propisanom i deklarisanom kvalitetu;
- 4) naredi otklanjanje nepravilnosti u primeni propisa o kvalitetu prehrambenih proizvoda;
- 5) naredi primenu propisanih uslova pakovanja (vrstu i kvalitet ambalaže), deklarisanja, odnosno obeležavanja prehrambenih proizvoda;
- 6) zabrani stavljanje u promet prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti", ako se ne upotrebljava odgovarajuća sirovina sa određenog geografskog područja i ne primenjuje odgovarajući tehnološki postupak u proizvodnji tog proizvoda u skladu sa tehničko-tehnološkom specifikacijom.

Član 10

Poslove inspekcijskog nadzora nad primenom odredaba ovog zakona i propisa koji se odnose na prehrambene proizvode može da vrši diplomirani inženjer tehnologije smera prehrambenog ili diplomirani inženjer poljoprivrede smera tehnologije prehrambenih proizvoda ili smera za voćarstvo i vinogradarstvo ili smera ratarskog, sa najmanje tri godine radnog iskustva i sa položenim stručnim ispitom.

Član 11

U vršenju poslova nadzora inspektor može da uzima uzorke prehrambenih proizvoda radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta bez naknade, koje vrši stručna organizacija za ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta.

Inspektor je dužan da o rezultatu analize obavesti vlasnika proizvoda od koga je uzet uzorak, a kada je analiziran uzorak iz originalnog pakovanja, obavesti i proizvođača analiziranog proizvoda.

Superanaliza proizvoda može se zahtevati u roku od sedam dana od dana obaveštavanja o rezultatu analize.

Stranka snosi troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta proizvoda čije ispitivanje traži.

Troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta inspekcijskih uzoraka prehrambenih proizvoda snosi proizvođač, odnosno drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik od koga je uzet uzorak, ako proizvod ne odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu, odnosno ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, ako proizvod odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu.

Član 12*

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće i drugo pravno lice ako se bavi proizvodnjom i prometom prehrambenih proizvoda i prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti", a ne ispunjava propisane uslove (član 4).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 13*

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako se bavi proizvodnjom i prometom prehrambenih proizvoda i prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti", a ne ispunjava propisane uslove (član 4).

Član 14*

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako se bavi proizvodnjom i prometom prehrambenih proizvoda i prehrambenih proizvoda koji nose oznaku "visoke hranljive i biološke vrednosti", a ne ispunjava propisane uslove (član 4).

Član 15

Preduzeće, drugo pravno i fizičko lice i preduzetnik koji obavljaju delatnost proizvodnje i prometa prehrambenih proizvoda dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o poljoprivrednoj inspekciji ("Službeni glasnik SRS", broj 9/83).

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".